

Váralja és Velence-külvárosok fekete mezővé váltak, mellynek füstölgő térein temetőkert-alakban sötéltettek föl a' barna kémények' ezrei. A' nap' tekintete elfáradt e' kietlen képen, 's az éjt nyugalomhozó pillaként voná örök szemére; de a' megifjodott szél borzasztó lámpát gyújtja föl, melly piros fényt terített a' pusztulás' vázaira. E' négyszögű lámpa a' vár vala. Sugaraí felvették a' látkörben elszórt falvakat, 's keletről vérszín szalaggal szegélyezék a' szőlőhegyek ormaít, lebegő fényt hintve egyszersmind az ég' óriás-ivére, mint lámpavilág a' termek' boltozatán.

A' szörnyű kép' lefestődék a' Körös' mély tükreben, 's a' folyam tüzkigyót ábrázola, melly fájdalomában látszék tekeregni a' méhében viselt lánggomlyok miatt.

Alkalmasint jóval éjjel után, — az időt nem lehet biztosan kimérni, mert a' szüntelenül félrevert harangok óráit nem üthettek, — mintegy két óra körül szakadoztak be a' várgerendák' végső üszkei a' fenékgig beégett omladék közé, 's a' parázsfény félelmesen ült ki a' barna kulfalak' ablakaira, olly forma idomot kölcsönözve az egészsnek, mintha egy mammuth-fajú rém ezernyi sötétvörös szemekkel bámulná az elhamvadt várost. **Kuthy Lajos.**

(Vége következik.)

Magyar játékszini krónika.

Mart. 23. A' pesti m. színpadon először: Bánkban. Eredeti szomorújáték 5 felv. Irta Katona József. (Egressy Gábor' jutalomjátéka). Sok tekintetben hiányos 's némileg vad; de erővel teljes színmű, első és utolsó műve e' nemben a' korán elhunytak. Legkevesbbé sikerült Bánkban' charactere, kiben nem látjuk azon szilárdságot, melly az általa elkövetett merész 's nagy felelőségű tettleez kívántatik. Tökéletesbbek Petur, Biberach, Otto, Tiborecz. Gertrud nem egészen érhető. Melinda a' legnehezebb feladat az egészben, ha talán nem minden részben tökéletes is, de helyenként meglepőleg szerencsés vonásokkal van ábrázolva. Az egész mű minden esetre magasb tehetségre mutat, 's nem hűtlen másolata a' kornak, melly noha hanyatlásnak indult, 's a' hajdani erőből vad-ságra fajult, még is sok jeleivel bir a' férfiaságnak 's lovagi szellemnek. Dramai, sőt szini hatás' tekintetében végre a' műritka tünemény, ha meggondoljuk, hogy akkor iratott, midőn dráma kevés, a' színház bujdosó volt, 's hogy a' szerzőnek ez első munkája. Csupán a' negyedik felvonást kívánnók kiigazíttatni, melly lassu és fárasztó, 's kihagyatni azt, midőn Bánkban' együtt találja Melindával Ottót (ha egyéb-iránt ezen megjelenés nem a' színiész' tévedése volt) 's a' helyett, hogy (mint valószínű) megrohanja, visszamegyen. — Az előadás a' gondosabbak közé számítható. Szentpéteri, a' mennyire hangja nem gátolá, jól adá az indulatos Peturt; Barthát kívánnók többször így látni: mély és megható érzéssel adá a' szegény Tiboreczot, valamint Fácsty igen kímért, és jól talált játékkal a' furfangos Biberachot. Egressy G. (Bánk) helyenként, p. o. midőn a' pártütöket 's Peturt lecsillapítja, midőn a' királynénak szemrehányásokat tesz, jó, helyenként, kivált indulat-kitérésiben érthetetlen, vagy egy kissé túlzó. Egyéb-iránt, mint mondók, Bánkban' charactere leggyengébb az egész műben 's inkább szeretjük, hogy egy kis túlzás által felriaszson, minthogy bágyadt előadás miatt egészen elessék.

Mart. 24.—31.-ig a' színház a' húsvéti ünnepek miatt zárva.

Nyilatkozás

a' Világfi' aphorismái irás.

Néhánytól már megszólíttatván, ha valljon az Athenaeum' 17dik számában megjelent játékszini aphorismáknak én lennék-e szerzőjük? mivel az idei Századunk' 21. és 22dik számaiban világot látott Világfihoz intézett cikkelynek néhány helyei is azt gyaníttatják némileg velem; mintha e' cikk' írója is netán csekély tollannak látszanék tulajdonítani azon különben igen tudományos, de nézeteimmel nem mindenben megegyező, aphorismákat: ezennel minden félreértések' és idegen tollakkali czifrázkodás' gyanújának is elhárítása' tekintetéből kénytelen vagyok kinyilatkoztatni előbbször: mikép az említett aphorismák nem enyéim; másodsor pedig ez uttal újra figyelmeztetni a' tisztelt közönséget arra, mit egy ehhez hasonló alkalomra a' Századunk' 90-dik számához bigygyesztett csillagjegy alatt már egyszer elmondék; mi szerint t. i. „Szoros elvül tűztem legyen ki magamnak, minden, bármí csekély érdekű, cikkelyeimet is nevem alatt kiadni.“ Pest, mart. 25. 1839.

Petrichevich **Horváth Lázár.**

Egyveleg.

Sardinia' szigetének narancs erdői.

— Egy francia utazó úgy beszél, mintha az Ezer-egy-éjszaka' regéből merítette volna, ezen sziget' valóban paradicsomi növényzetéről, melly kellem- és bájra nézve a' föld' legszebb vidékeit föltümulja. Az egész levegő fűszerezve van narancs és egyéb szagos fűvek' illatától, 's ha közelebb jutunk, a' szem varázsilag elvakíttatik azon neótártartó arany almáktól, mellyek titkon és buján tekintgetnek ki a' virágok és levelek közül. Gyakran támogatni kell az ágokat, hogy az arany teher alatt le ne törjenek. A' földet közel távol, mint valami hólepel, fedezi ujnyi vastagon a' lehullott narancsvirág, mellyen a' láb mint valami fejr' gyapjún sikamlik. Sardinia' szigete évenként mintegy 10 millió narancsot és granát almát termesz.

A' zsidók Franciaországban. — Ezen országban van 1 altábornok, 30 tisz, 18 ügyvéd, 27 orvos, 3 író, 3 jegyző, 6 tanító magasabb tudományos intézetben, 1 kamarai követ, 1 academiái tag, kik mind izraeliták.

 A' Komárom' megyei javító dologház' felállíttatására készült lotteriai sorsok az Athenaeum' szerkesztőségénél is (Zöldfa-utcza, Jankovics-ház, 267. szám) 48 pengő krajczárjával szereshetők. A' sors-huzás Komárom' városában, a' megyei teremben, május' első heteiben, egy ugyan e' célra tartandó táncmultság' alkalmával, fog végbe menni. E' szándékba vett intézet, humanitási és haladási tekintetben, nem csekély jelentőségű 's az eddigi hiányos szerkezetű 's cél-nak meg nem felelő börtönök' eléggé nem magasztalható jobbitása; e' tekintetekből a' legnagyobb részvétet és hazafiai pártfogást érdemli.